

Lessons Learned

Werkplaats Programma Natura 2000-beheerplan

Casus De Wieden

30 juni 2022

Christianne Colaris, Gineke van Putten, Kasper Lingbeek, Sytske Postma

Deelnemers aan de werkplaats Programma

Francina Geschiere, IJsbrand Tromp, Roelf Groenewold

Saskia Vleeming & Niels Vogelaar

PROVINCIE UTRECHT

Mirjam Luis-Westenbroek & Caroline Idema

*Gineke van Putten, Kasper Lingbeek, Christianne Colaris
Sytske Postma & Nienke Jansen*

Agenda

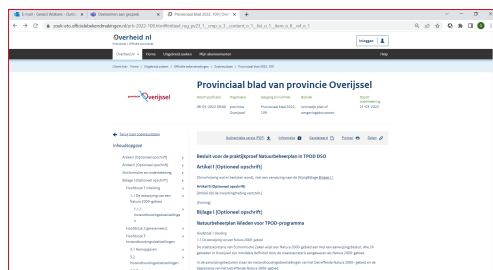
- Wat waren de leerdoelen?
- Aanpak, proces en resultaat
- Annotaties TPOD programma
- Lessons Learned
- Ruimte voor vragen en discussie

Korte versie van de lessons learned sessie van 13-5-2022 – Opname beschikbaar.

Doel van deze werkplaats:

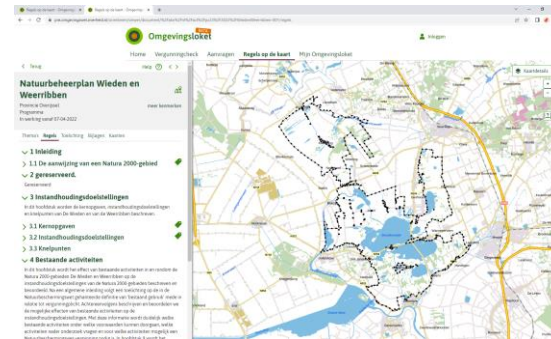
- Ervaring opdoen met het annoteren van een programma - Natura 2000-beheerplan.
- Biedt het toepassingsprofiel voor het programma alle mogelijkheden die nodig zijn om het Natura 2000-beheerplan te kunnen annoteren en vormgeven zodat het bekend gemaakt kan worden en in de DSO-Viewer kan worden weergegeven.

Tekst

Locatie

Annotatie

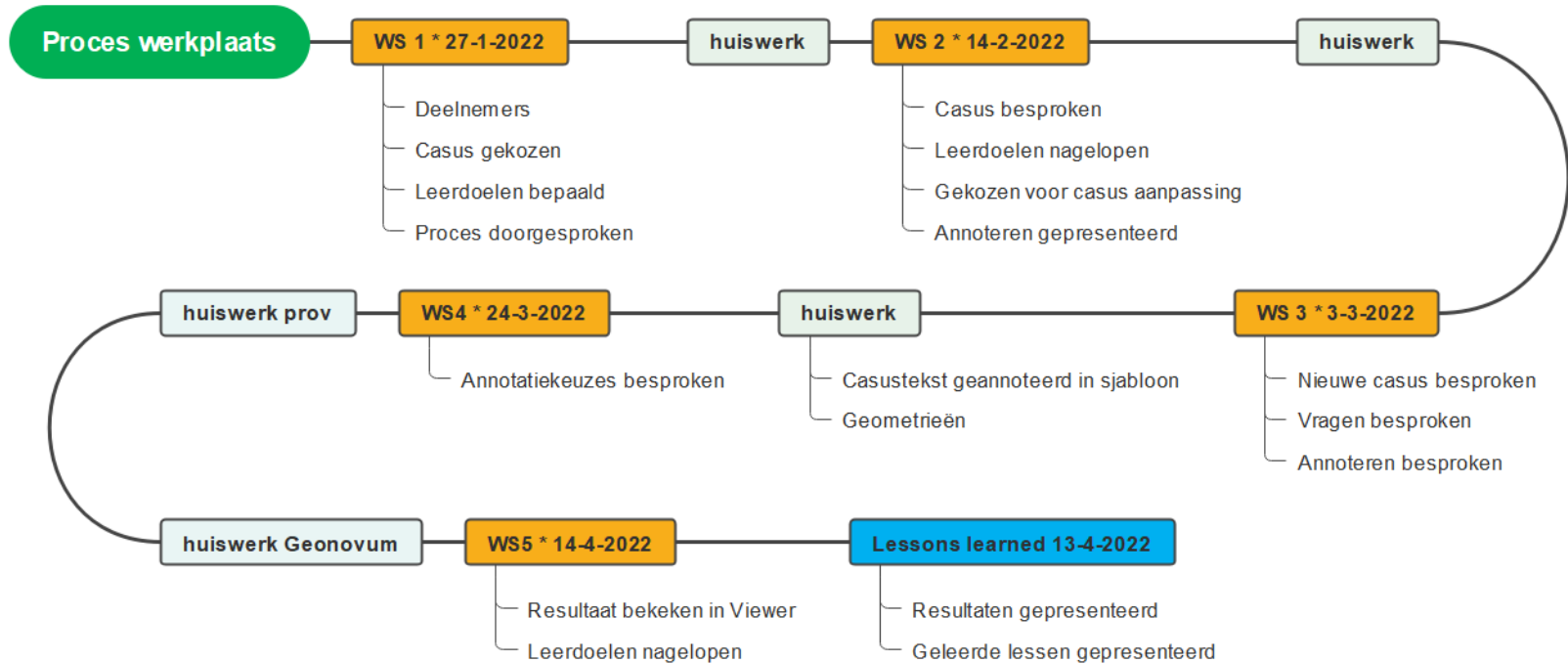

De leerdoelen in deze werkplaats:

- Oefenen met het annoteren van een Natura 2000 Beheerplan
- Beproeven hoe het TPOD Programma toepasbaar is op Natura 2000 Beheerplannen, hierbij gaat het vooral om:
 - Geometrieën in het plan
 - Ambtsgebied overstijgende geometrieën
 - Samenhang met de aanwijzingsbesluiten Natura 2000 gebieden
 - Tabellen in een Natura 2000 Beheerplan
 - Plaatjes in een Natura 2000 Beheerplan
 - Omgaan met in het natuurbeheerplan gestelde maatregelen of restricties aan activiteiten buiten het N2000-gebied.
 - Regels die gesteld worden in een Natura 2000 Beheerplan
 - Maatregelen die nu op kaart staan; hoe komen die in het DSO

Aanpak van de werkplaats

Provinciaal blad van provincie Overijssel

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek	Datum ondertekening
06-05-2022 09:00	provincie Overijssel	Provinciaal blad 2022, 109	ruimtelijk plan of omgevingsdocument	21-03-2022

[← Terug naar zoekresultaten](#)

Inhoudsopgave

- Artikel I [Optioneel opschrift] >
- Artikel II [Optioneel opschrift] >
- Slotformulier en ondertekening >
- Bijlage I [Optioneel opschrift] >
- Hoofdstuk 1 Inleiding >
- 1.1 De aanwijzing van een Natura 2000-gebied >
- 1.1.1 Instandhoudingsdoelstellingen >
- Hoofdstuk 2 gereserveerd. >
- Hoofdstuk 3 >
- Instandhoudingsdoelstellingen >
- 3.1 Kernopgaven >
- 3.2 >
- Instandhoudingsdoelstellingen >

[Authentieke versie \(PDF\)](#)
[Informatie](#)
[Gerelateerd](#)
[Printen](#)
[Delen](#)

Besluit voor de praktijkproef Natuurbeheerplan in TPOD DSO

Artikel I [Optioneel opschrift]

[Omschrijving wat er besloten wordt, met een verwijzing naar de WijzigBijlage [Bijlage 1](#).]

Artikel II [Optioneel opschrift]

[Artikel dat de inwerkingtreding vaststelt.]

[Sluiting]

Bijlage I [Optioneel opschrift]

Natuurbeheerplan Wieden voor TPOD-programma

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 De aanwijzing van een Natura 2000-gebied

De staatssecretaris van Economische Zaken wijst een Natura 2000-gebied aan met een aanwijzingsbesluit. Alle 24 gebieden in Overijssel zijn inmiddels definitief door de staatssecretaris aangewezen als Natura 2000-gebied.

In de aanwijzingsbesluiten staan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000- gebied en de begrenzing van het betreffende Natura 2000-gebied.

Vastgesteld informatieobject

[/join/id/regdata/pv23/2022/Effectzone300](#)

[Wieden/nld@2022:1](#)

Vastgesteld informatieobject

Hoofdstuk 3 Instandhoudingsdoelstellingen

In dit hoofdstuk worden de kernopgaven, instandhoudingsdoelstellingen en knelpunten van De Wieden en van de Weerribben beschreven.

3.1 Kernopgaven

De Wieden heeft 6 kernopgaven:

- 4.08** Evenwichtig systeem. Nastreven van een meer evenwichtig systeem (waterkwaliteit, waterkwantiteit en hydromorfologie): waterplantengemeenschap (voor kranswierwateren H3140 en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150), zwarte stern A197, platte schijfhoen H4056 en vissen zoals onder andere bittervoorn H1134, grote modderkruiper H1145, kleine modderkruiper H1149 en insecten zoals de gestreepte waterroofkever H1082. Hiervoor geldt een wateropgave;
- 4.09** Compleetheid in ruimte en tijd. Alle successiestadia laagveenverlandings in ruimte en tijd vertegenwoordigd: overgangs- en trilvenen (trilvenen en veenmosrietlanden) H7140A en H7140B met onder meer grote vuurvinder H1060, groenknolorchis H1903 en vochtige heiden (laagveengebied) H4010B, blauwgraslanden H6410, galigaanmoerassen H7210* en hoogveenbossen H91D0*, in samenhang met gemeenschappen van open water. Hiervoor geldt een wateropgave;
- 4.11** Plas-dras situaties. Plas-dras situaties voor smienten A050 en broedvogels zoals porseleinhoen A119 en kwartelkoning A122;
- 4.12** Overjarig riet. Herstel van grote oppervlakten/brede zones overjarig riet, inclusief waterriet, door herstel van natuurlijke peildynamiek en tegengaan verdroging voor rietmoerasvogels, zoals roerdomp A021, purperreiger A029, snor A292 en grote karekiet A298. Hiervoor geldt een wateropgave;
- 4.15** Vochtige graslanden. Herstel inundatie, behoud en nieuwvorming blauwgraslanden H6410, mede als leefgebied van de watersnip A153. Hiervoor geldt een wateropgave;
- 4.16** Rui- en rustplaatsen. Voldoende ruiplaatsen en rustgebieden voor watervogels, zoals fuut A005, ganzen en kuifeend A061.

In De Wieden en de Weerribben is sprake van een 'sense of urgency' voor de kernopgaven evenwichtig systeem, compleetheid in ruimte en tijd. De sense of urgency betreft een wateropgave. Een sense of urgency is toebedeeld als binnen enkele jaren mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat waardoor de kernopgave en de daarbij behorende instandhoudingsdoelstellingen niet meer realiseerbaar zijn. Dit betekent dat op korte termijn aanvullende maatregelen nodig zijn ten aanzien van de watercondities. Zowel De Wieden als de Weerribben hebben wateropgaven. In De Wieden en de Weerribben liggen geen beschermde natuurmonumenten.

Bij het opstellen van dit Natura 2000-beheerplan zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In het Natura 2000-beheerplan zijn de maatregelen opgenomen die nodig en technisch mogelijk zijn om de Natura 2000-doelen zeker te stellen en economische ontwikkelingen mogelijk te maken;
- Op korte termijn (1e periode van 6 jaar) zijn de herstelmaatregelen gericht op het voorkomen van verslechtering van de aangewezen instandhoudingsdoelstellingen. Op de lanee termijn (2e en 3e periode. 12-18 jaar) worden

Uw keuzes

Regels Geldend

Zoek document

Document

Meer zoekopties ▾

/akn/nl/act/pv23/2022/WiedenWeerribben-001

Zoeken

Kaartdetails

+

-

?

[Terug](#)Help

Natuurbeheerplan Wieden en Weerribben

Provincie Overijssel

Programma

In werking vanaf 07-04-2022

meer kenmerken Thema's [Regels](#) [Toelichting](#) [Bijlagen](#) [Kaarten](#)

✓ 1 Inleiding

➤ 1.1 De aanwijzing van een Natura 2000-gebied

✓ 2 gereserveerd.

Gereserveerd

✓ 3 Instandhoudingsdoelstellingen

In dit hoofdstuk worden de kernopgaven, instandhoudingsdoelstellingen en knelpunten van De Wieden en van de Weerribben beschreven.

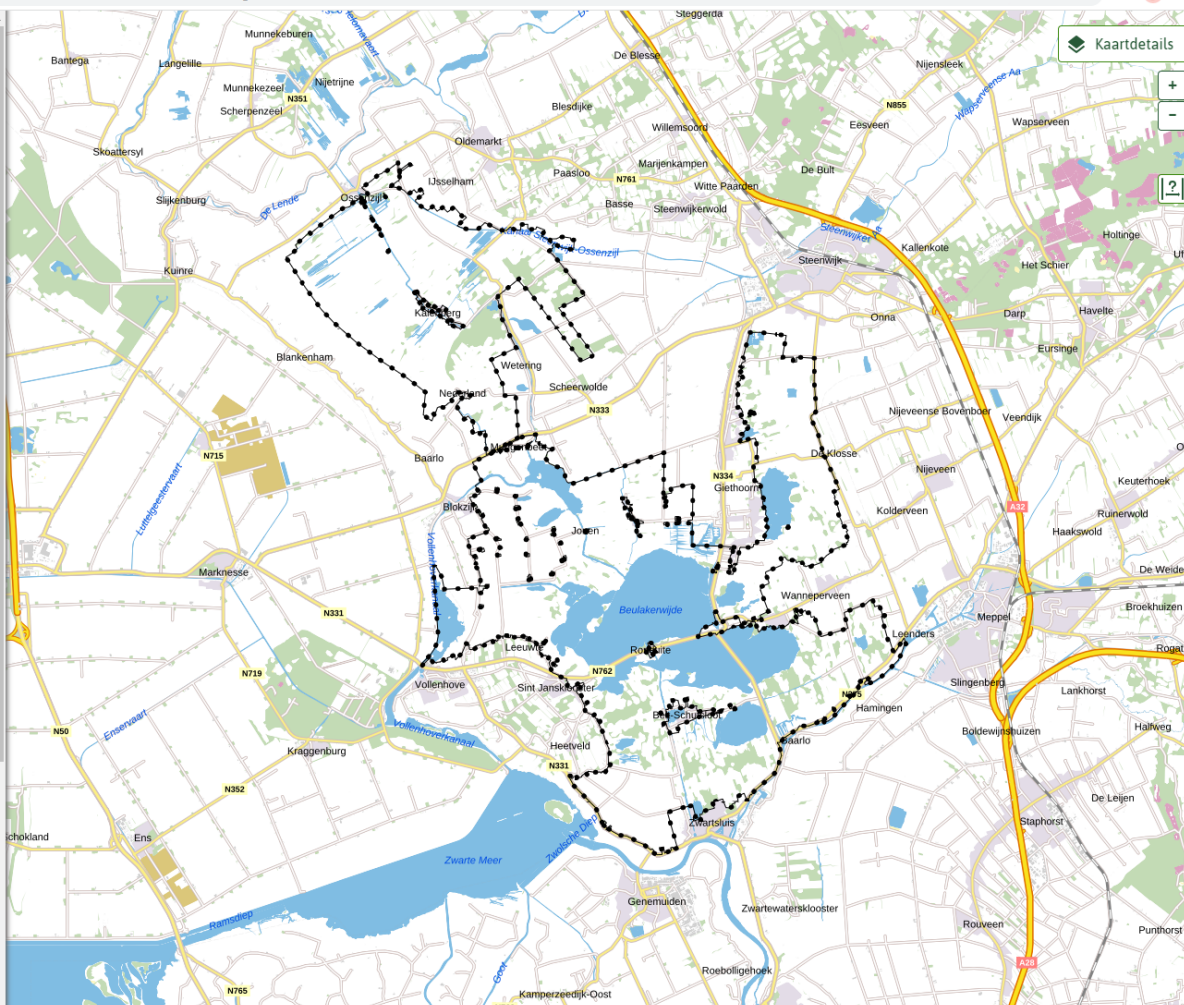
➤ 3.1 Kernopgaven

➤ 3.2 Instandhoudingsdoelstellingen

➤ 3.3 Knelpunten

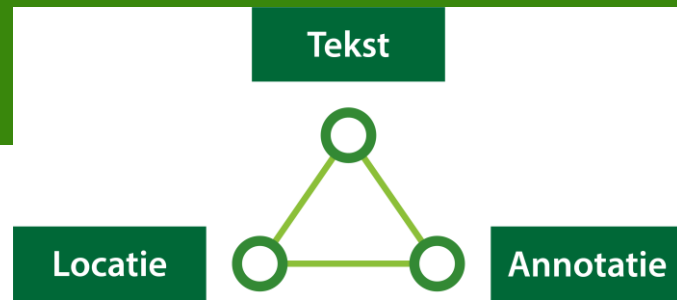
✓ 4 Bestaande activiteiten

In dit hoofdstuk wordt het effect van bestaande activiteiten in en rondom de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden beschreven en beoordeeld. Na een algemene inleiding volgt een toelichting op de in de Natuurbeschermingswet gehanteerde definitie van 'bestaand gebruik' mede in relatie tot vergunningplicht. Achtereenvolgens beschrijven en beoordelen we de mogelijke effecten van bestaande activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen. Met deze informatie wordt duidelijk welke bestaande activiteiten onder welke voorwaarden kunnen doorgaan, welke activiteiten nader onderzoek vragen en voor welke activiteiten mogelijk een Natuurbeschermingswet-vergunning nodig is. In hoofdstuk 9 wordt het vergunningenkader nader uitgewerkt en is een schema opgenomen waaruit kan worden afgeleid wanneer een activiteit vergunningplichtig is.

Locatie en Gebiedsaanwijzing

Locatie gebruik je om aan te geven waar een stuk tekst geldt. Aan de combinatie van tekst en locatie kun je extra informatie verbinden met gebiedsaanwijzing.

Locatie

- Bepaalt waar de tekst geldt
- Heeft in de DSO-viewer altijd dezelfde weergave
- Vindbaar via 'klik op de kaart'

Gebiedsaanwijzing

- Geeft betekenis en herkenbare weergave aan de locatie
- Te kiezen uit waardelijst
- Vindbaar via 'klik op de kaart' en filteroptie 'gebiedsaanwijzing'

Locatie en Gebiedsaanwijzing

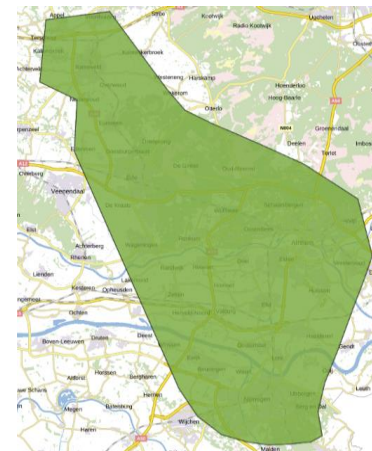
✓ Acht omgevingsopgaven, met uitvoeringsafspraken

Regio en Rijk gaan de komende jaren met extra inzet samenwerken aan acht 'omgevingsopgaven', die zullen werken als een 'vliegwiël' voor vernieuwing en de ontwikkeling van het gezamenlijke perspectief op Oost-Nederland in 2040. Omgevingsopgaven zijn die opgaven waar agenda's van Rijk en regio overlappen, meerdere transities of opgaven samenkomen, schaalniveaus verbonden moeten worden, en die het beste met een gebiedsgerichte aanpak kunnen worden opgepakt.

Tekst

Locatie

Annotatie

Locatie

Vanuit de tekst kun je zien op welke locatie de tekst geldt

uitvoeringsafspraken

Annotaties

Algemene kenmerken

Thema's milieu algemeen, gezondheid, landschap, natuur

Locaties groene metropoolregio Arnhem, Nijmegen en Foodvalley

Kaarten

- > Klimaatbestendige groei regio Zwolle

Gebiedsaanwijzingen

- > ruimtelijkgebruikgebieden

> Acht omgevingsopgaven, met

Vanuit een klik op de kaart kun je zien welke tekst op die locatie geldt

uitvoeringsafspraken

Annotaties

Algemene kenmerken

Thema's milieu algemeen, gezondheid, landschap, natuur

Locaties groene metropoolregio Arnhem, Nijmegen en Foodvalley

Gebiedsaanwijzingen

- > ruimtelijkgebruikgebieden

Locatie

Locaties kunnen onafhankelijk van elkaar en gezamenlijk getoond worden.

Met Locatie geef je aan waar de tekst geldt. Locatie is neutraal, geeft geen duiding van de betekenis van de locatie.

The screenshot displays a GIS application interface. On the left, a legend panel is visible with the following sections:

- Annotaties** (Annotations)
- Algemene kenmerken** (General characteristics)
 - Thema's** (Themes): infrastructuur, water en watersystemen, landgebruik
- Locaties** (Locations)
 - Gelders Rivierengebied
 - Ijsselvlei en Twentekanalen
 - Transitie landelijk gebied
- Hoofdlijnen** (Main lines)
 - > toekomst
- Kaarten** (Maps)
 - > Klimaatbestendige groeiregio Zwolle
- Gebiedsaanwijzingen** (Area designations)
 - > ruimtelijkgebruikgebieden
 - > verkeergebieden
 - > waterwatersysteemgebieden

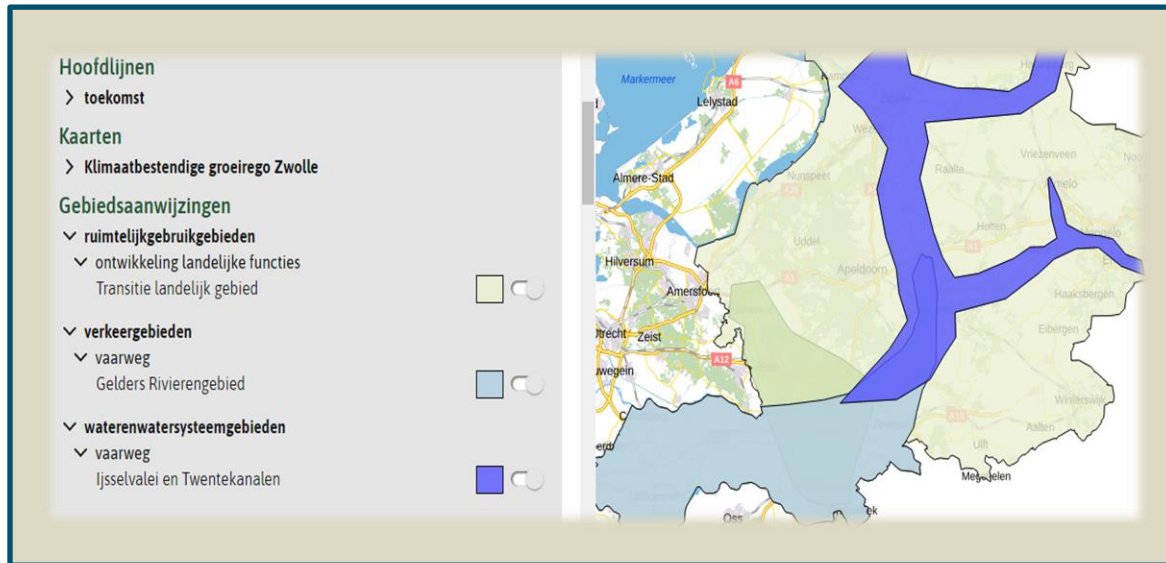
On the right, a map shows the geographical area with various colored overlays representing these planning layers. The map includes labels for numerous municipalities and locations such as Soest, Amersfoort, Leusden, Zeist, Woudenberg, Maarsbergen, Leersum, Schalkwijk, Wijk bij Duurstede, Lelidre, Wageningen, Helmen, Elbe, Bennevel, Nijmegen, Beek, Tolmeke, and others. Major roads like the A1, A50, and A52 are also visible.

Gebiedsaanwijzing

Met gebiedsaanwijzing kun je:

- de locatie herkenbaar op de kaart weergeven (legenda)
- betekenis aan de locatie geven: wat voor soort gebied is het

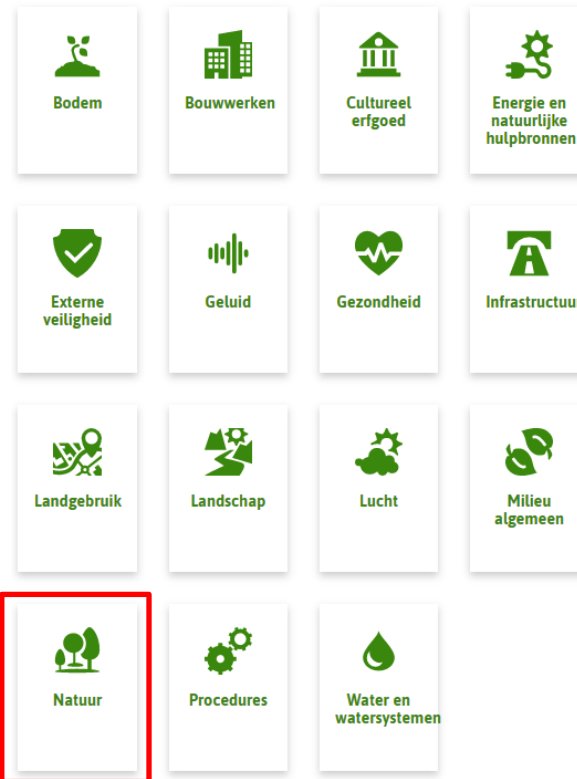
Thema

Thema is een tekstgerichte annotatie, komt niet op de kaart

Waardelijst thema is interbestuurlijk vastgesteld

Thema is niet verplicht maar is wel bijzonder geschikt om relaties met andere regelingen te maken

Advies: Gebruik thema wanneer het past

Hoofdlijn

Hoofdlijnen zijn om structuur aan te brengen binnen een document. Terugkerende onderwerpen kunnen zo geclusterd worden zodat een lezer ze makkelijk kan raadplegen.

< [Terug](#) Help (?) < >

Omgevingsagenda Oost

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Projectbesluit
In werking vanaf 07-10-2021

[meer kenmerken](#)

Thema's [Projectbesluit](#) [Bijlagen](#) [Kaarten](#)

Hoofdlijnen

- ▼ Samenwerken
 - Samenwerking en uitvoering
- ▼ samenwerken
 - adaptief en programmatisch
 - adaptief omgevingsprogramma
- ▼ toekomst
 - concurrerende duurzame en verbonden stedelijke regio's
 - ontwikkeling blauwe corridors
 - perspectief 2040
 - Perspectief op Oost Nederland 2040

Samenwerking en uitvoering ✕

- ▼ **Bestuurlijke samenvatting**
- > [Een omgevingsagenda voor Oost-Nederland](#)
- > [Perspectief op Oost-Nederland in 2040](#)
- > [Acht omgevingsopgaven, met uitvoeringsafspraken](#)
- > [Acht omgevingsopgaven, met uitvoeringsafspraken](#)
- ▼ **1 OMGEVINGSAGENDA OOST-NEDERLAND**

Voor u ligt de Omgevingsagenda Oost-Nederland. De omgevingsagenda bevat de integrale gebiedsgerichte opgaven van Rijk én regio in Oost-Nederland op het gebied van de fysieke leefomgeving. Vertaald naar een programma van afspraken en acties om - aanvullend op wat al loopt - de komende jaren gezamenlijk op te pakken. De omgevingsagenda vormt een gebiedsgerichte uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de provinciale omgevingsvisies van Gelderland en Overijssel, waterschapsvisies van de waterschappen en regionale visies. Zij is de nieuwe, breed ingestoken opvolger van de Gebiedsagenda Oost 2013.

TPOD Programma Wieden Weerribben

Bevindingen provincie Overijssel I

Antwoorden op de leerdoelen (1)

Geometrieën in het plan:

- *Voor het DSO moeten we (leren) denken vanuit de (GIS-)kaart.*

Ambtsgebied overstijgende geometrieën:

- *Provinciegrenzen zijn geen obstakel.*

Samenhang met de aanwijzingsbesluiten Natura 2000-gebieden:

- *In het Natura 2000-beheerplan verwijzen naar het aanwijzingsbesluit heeft voordelen. Er kan worden verwezen naar bijlagen. Hoe deze verwijzing zou moeten is niet getest;*
- *Voordelen:*
 - *relatie beide documenten is duidelijker;*
 - *minder invoerwerk in DSO;*
 - *geen herhaling van informatie zorgt voor dunner en beter leesbaar beheerplan.*

gebieden beschreven en beoordeeld. Na een algemene inleiding volgt een toelichting op de in de Natuurbeschermingswet gehanteerde definitie van 'bestaand gebruik' mede in relatie tot vergunningplicht. Achtereenvolgens beschrijven en beoordelen we de mogelijke effecten van bestaande activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen. Met deze informatie wordt duidelijk welke bestaande activiteiten onder welke voorwaarden kunnen doorgaan, welke activiteiten nader onderzoek vragen en voor welke activiteiten mogelijk een Natuurbeschermingswet-vergunning nodig is. In hoofdstuk 9 wordt het vergunningenkader nader uitgewerkt en is een schema opgenomen waaruit kan worden afgeleid wanneer een activiteit vergunningplichtig is.

5

✓ 6 Instandhoudingsmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen besproken die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren. Op korte termijn (1e beheerplanperiode van 6 jaar) zijn de herstelmaatregelen gericht op het voorkomen van verslechtering van de aangewezen instandhoudingsdoelstellingen. Op langere termijn (2e en 3e beheerplanperiode, jaar 6 tot 18) worden oppervlakte-uitbreiding en kwaliteitsverbetering (indien tot doel gesteld voor de aangewezen habitattypen) gerealiseerd. Door het intensieve maai-beheer in De Wieden en de Weerribben (nodig voor het behoud van habitattypen), gecombineerd met een traag verlopende verlanding is er weinig biotoop voor moeras- en rietvogels in de vorm van overjarige riet- en moerasvegetaties. Dit komt in paragraaf 6.2 (niet-PAS maatregelen) aan de orde.

✓ 6.1 reservering

➤ 6.1.1 Maatregelen op gebiedsniveau voor broedvogels

Annotaties

Locaties

Hoofdlijnen

Kaarten

▼ Natura2000 vogelrichtlijn

Grote Karekiet

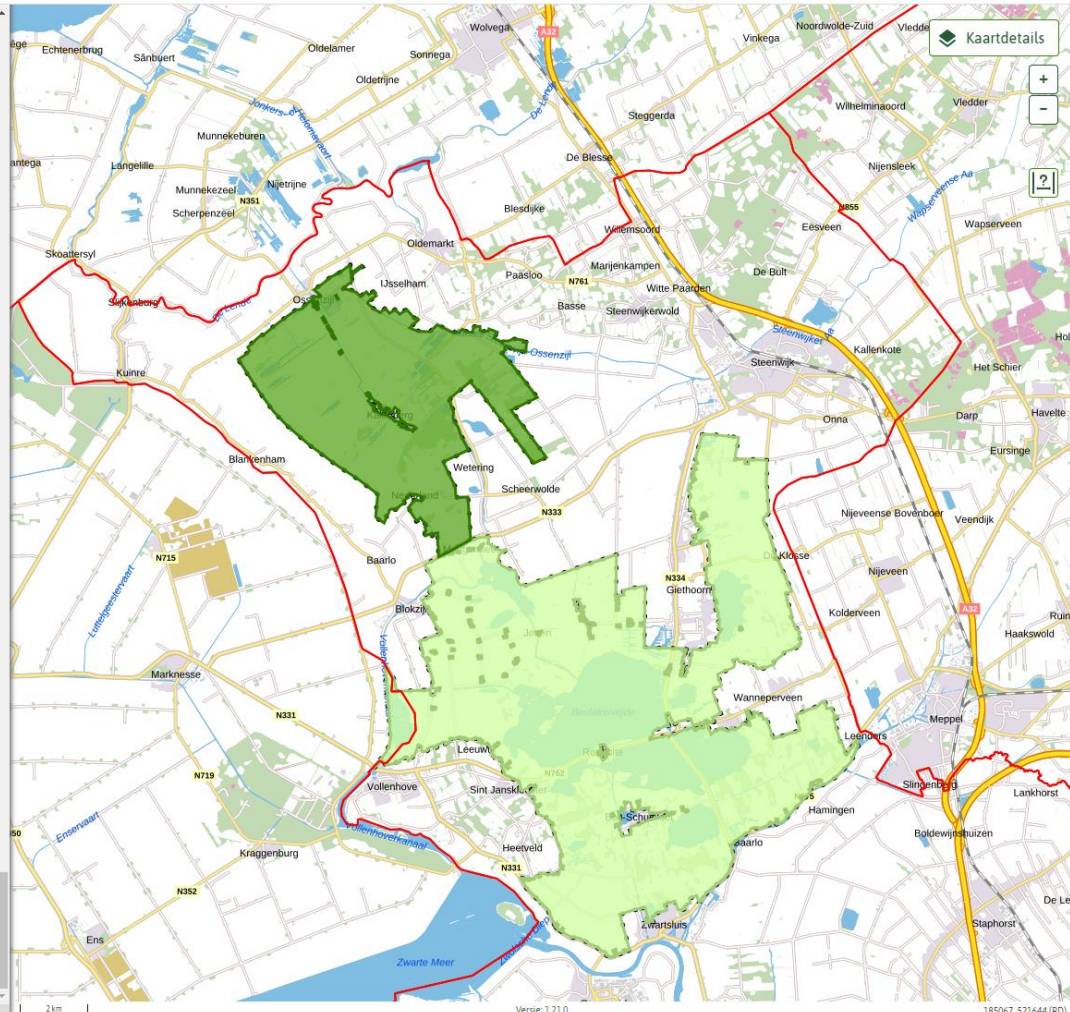
Vogelrichtlijn

De Weerribben

De Wieden

Gebiedsaanwijzingen

Geen gebiedsaanwijzingen gevonden op deze locatie.

➤ 6.1.2 Maatregelen voor broedvogels

2. Gereserveerd

Gereserveerd

3. Instandhoudingsdoelstellingen

In dit hoofdstuk worden de kernopgaven, instandhoudingsdoelstellingen en knelpunten van De Wieden en van de Weerribben beschreven.

3.1 Kernopgaven

Annotaties

Locaties

De Wieden

Hoofdlijnen

Bestrijding

Muskusrattenbestrijding

Hydrologie

Kernopgave

Kaarten

Geen kaarten gevonden op deze locatie.

Gebiedsaanwijzingen

natuurgebieden

De Wieden (natura 2000-gebied)

3.2 Instandhoudingsdoelstellingen

3.3 Knelpunten

4. Bestaande activiteiten

In dit hoofdstuk wordt het effect van bestaande activiteiten in en rondom de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden beschreven en beoordeeld. Na een algemene inleiding volgt een toelichting op de in de Natuurbeschermingswet gehanteerde definitie van 'bestaand gebruik' mede in relatie tot vergunningplicht. Achtereenvolgens beschrijven en beoordelen we de mogelijke effecten van bestaande activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen. Met deze informatie wordt duidelijk welke bestaande activiteiten onder welke voorwaarden kunnen doorgaan, welke activiteiten nader onderzoek vragen en voor welke activiteiten mogelijk een Natuurbeschermingswet-vergunning nodig is. In hoofdstuk 9 wordt het vergunningenkader nader uitgewerkt en is een schema opgenomen waaruit

Kaartdetails

Legenda

Regelingsgebied

Informatie

- BAG Panden
- Kadastrale Kaart
- Gemeentegrenzen
- Waterschapsgrenzen
- Provinciegrenzen
- Landsgrenzen

Achtergrond

- Topografie (BRT)
- Grootchalige topografie (BGT)
- Luchtfoto

✓ 6.1 reservering

- > 6.1.1 Maatregelen op gebiedsniveau voor broedvogels
- > 6.1.2 Maatregelen voor broedvogels

Annotaties

Locaties

Grote Karekiet

beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten)

de rietzone van het Vollenhovemeer

directe omgeving van de potentiële broedlocaties in waterriet

verbinding Wieden-Vollenhovemeer, de rietzone langs het Vollenhovemeer, in de Beulakerpolder (al ingericht) en Polder Giethoorn

Hoofdlijnen

Kaarten

▼ **Natura2000 maatregelengebieden**

Effectzone 300 m De Wieden

Omgeving rietzones

Leefgebied Grote Karekiet

Vogelrichtlijn Grote Karekiet

Gebiedsaanwijzingen

natuurgebieden

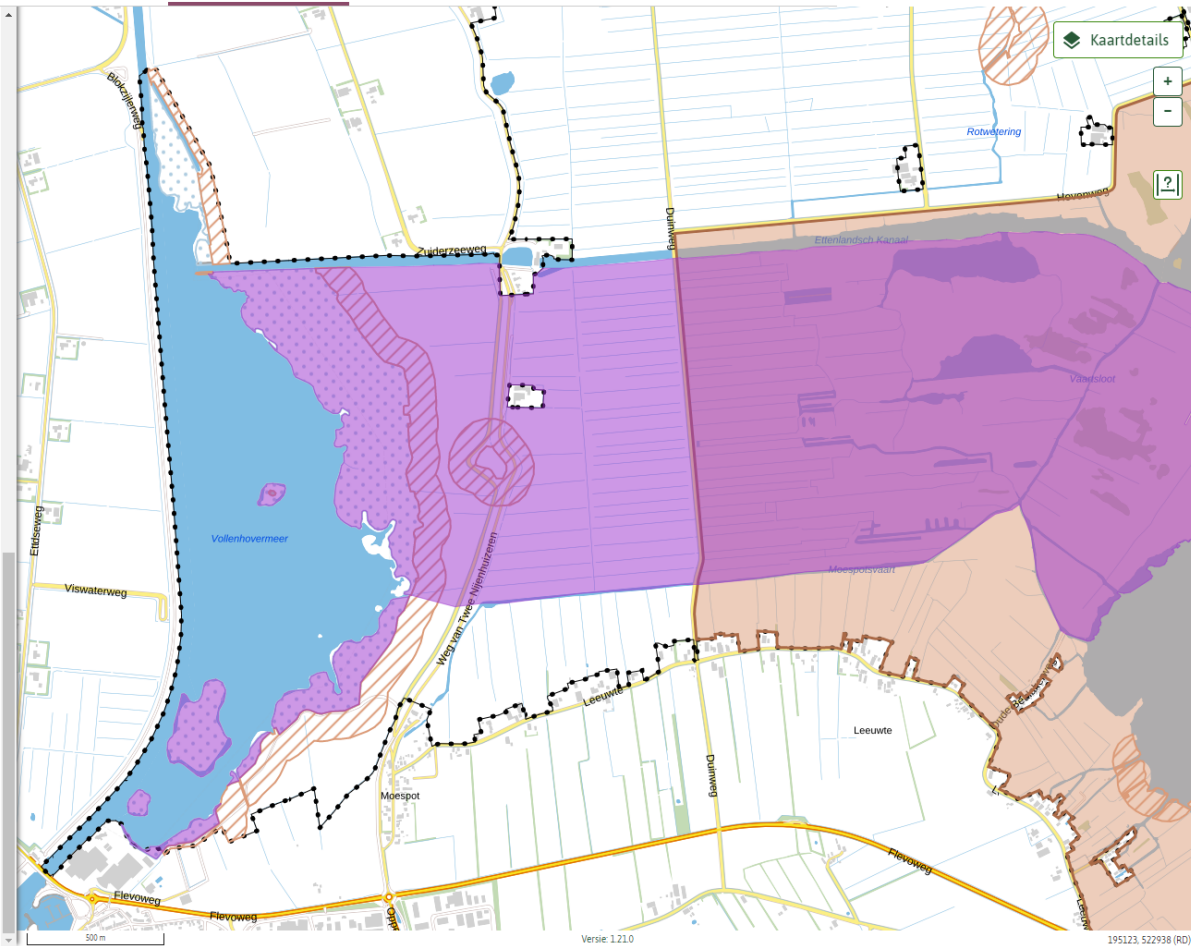
beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten) (habitatrichtlijngebied)

Grote Karekiet (maatregelengebied)

Rietzones Vollenhovemeer (maatregelengebied)

omgeving rietzones (maatregelengebied)

Leefgebied Grote Karekiet (maatregelengebied)

A298 Grote karekiet

De Wieden

De doelstelling voor de grote karekiet bedraagt leefgebied voor 20 broedpaar (uitbreidingsdoelstelling).

Voor de korte termijn zijn geen aanvullende maatregelen voor de grote karekiet aan de orde aangezien de trendmatige ontwikkeling sinds 2003/2005 neutraal was.

Voor de grote karekiet is op langere termijn 1 hectare waterriet en 20 hectare waterplanten nodig om de doelstelling te bereiken.

De lange termijn-doelstelling voor de grote karekiet kan worden gerealiseerd in de [verbinding Wieden-Vollenhovermeer, de rietzone langs het Vollenhovermeer, in de Beulakerpolder \(al ingericht\) en Polder Giethoorn](#). De doelstelling in deze gebieden is alleen te halen als hier voldoende stevig, overjarig waterriet ontwikkeld kan worden (de broedplaats voor de grote karekiet). De peildynamiek moet hiertoe beïnvloed kunnen worden in polders zodat het instellen van een natuurlijker peilbeheer met lage standen in de zomer en hogere in de winter mogelijk is. Verder moet voorkomen worden dat te sterke verruiging van het rietland optreedt (waarschijnlijk door om de paar jaar delen te maaien). In de genoemde gebieden dienen totaal 20 hectare waterplanten en minimaal 2 kilometer waterriet met een breedte van 5 meter te worden gerealiseerd. Kansen voor het ontwikkelen van stevig waterriet liggen bijvoorbeeld aan de noordzijde van het Giethoornse meer, waar dynamiek aanwezig is als gevolg van windwerking (maatregel S).

Aandachtspunt is de [beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen \(insecten\)](#) in de [directe omgeving van de potentiële broedlocaties in waterriet](#).

Onderzocht dient te worden wat de mogelijkheden zijn om de [rietzone van het Vollenhovermeer](#) (weer) geschikter te maken voor de grote karekiet (maatregel T). Belangrijke vragen hierbij zijn de mogelijkheden die er zijn om voldoende stevig waterriet te kunnen ontwikkelen. Mogelijk kan het verwijderen van oud, afgestorven riet (dat een dikke organische mat vormt) een positief effect hebben. Ook hier geldt dat de zone direct achter de rietzone voldoende kruidenrijk is plaatselijk met wilgenstruwelen (insecten als voedsel). De rietzone van het Vollenhovermeer was enkele jaren terug nog een belangrijk leefgebied voor de grote karekiet.

Voor de ligging van de locaties zie bijlage 12a.

Voor de grote karekiet is een specifieke onderzoeksopgave opgenomen: 'in welke deelgebieden en op welke wijze kan het areaal waterriet worden vergroot?' (maatregel Y).

Bijlage 1 bij Natuurbeheerplan de Wieden voor praktijkproef TPOD Programma DSO

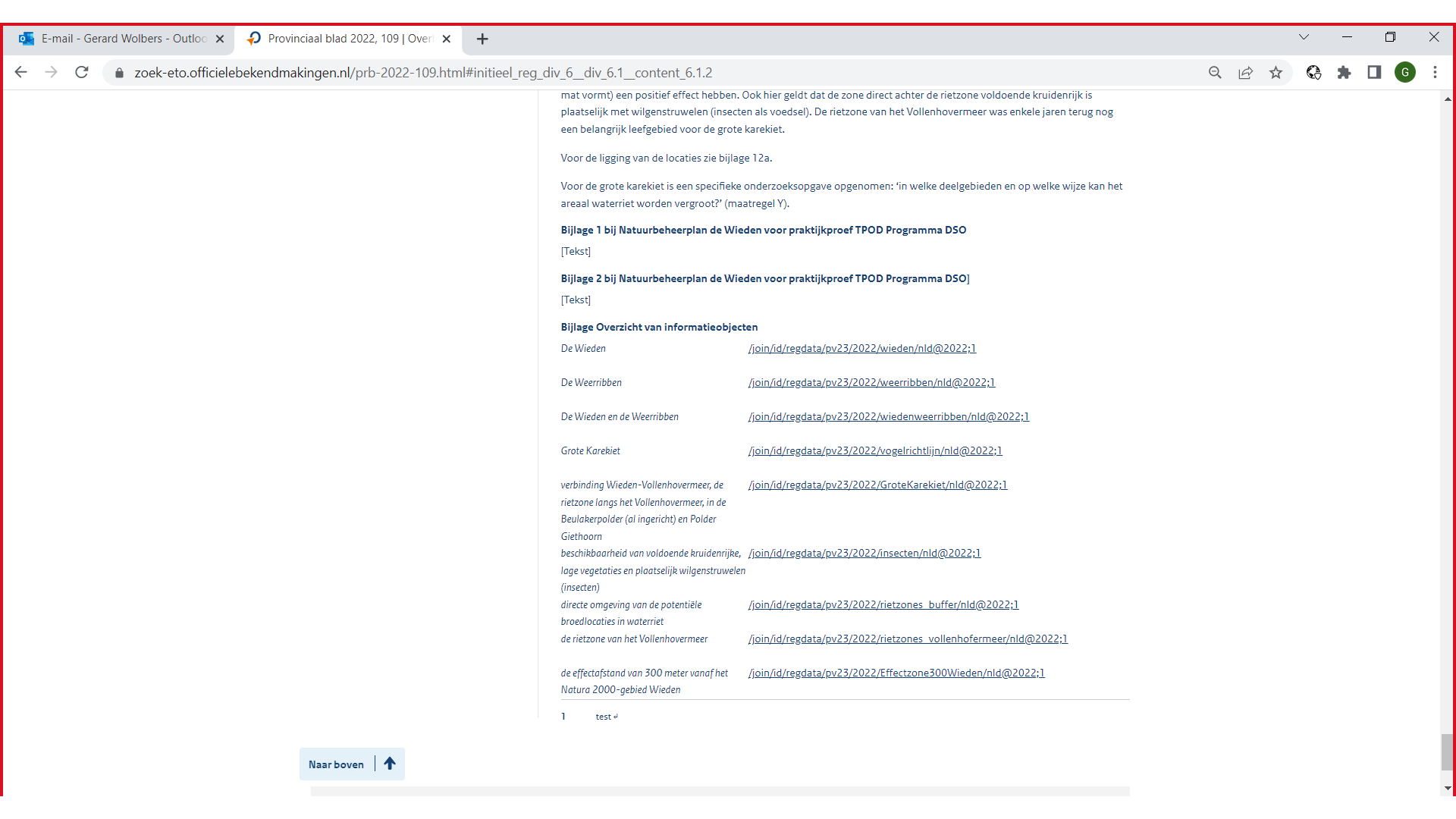
[Tekst]

Bijlage 2 bij Natuurbeheerplan de Wieden voor praktijkproef TPOD Programma DSO

[Tekst]

Bijlage Overzicht van informatieobjecten

Naar boven | ↑

mat vormt) een positief effect hebben. Ook hier geldt dat de zone direct achter de rietzone voldoende kruidenrijk is plaatselijk met wilgenstruwelen (insecten als voedsel). De rietzone van het Vollenhovermeer was enkele jaren terug nog een belangrijk leefgebied voor de grote karekiet.

Voor de ligging van de locaties zie bijlage 12a.

Voor de grote karekiet is een specifieke onderzoekopgave opgenomen: "in welke deelgebieden en op welke wijze kan het areaal waterriet worden vergroot?" (maatregel Y).

Bijlage 1 bij Natuurbeheerplan de Wieden voor praktijkproef TPOD Programma DSO

[Tekst]

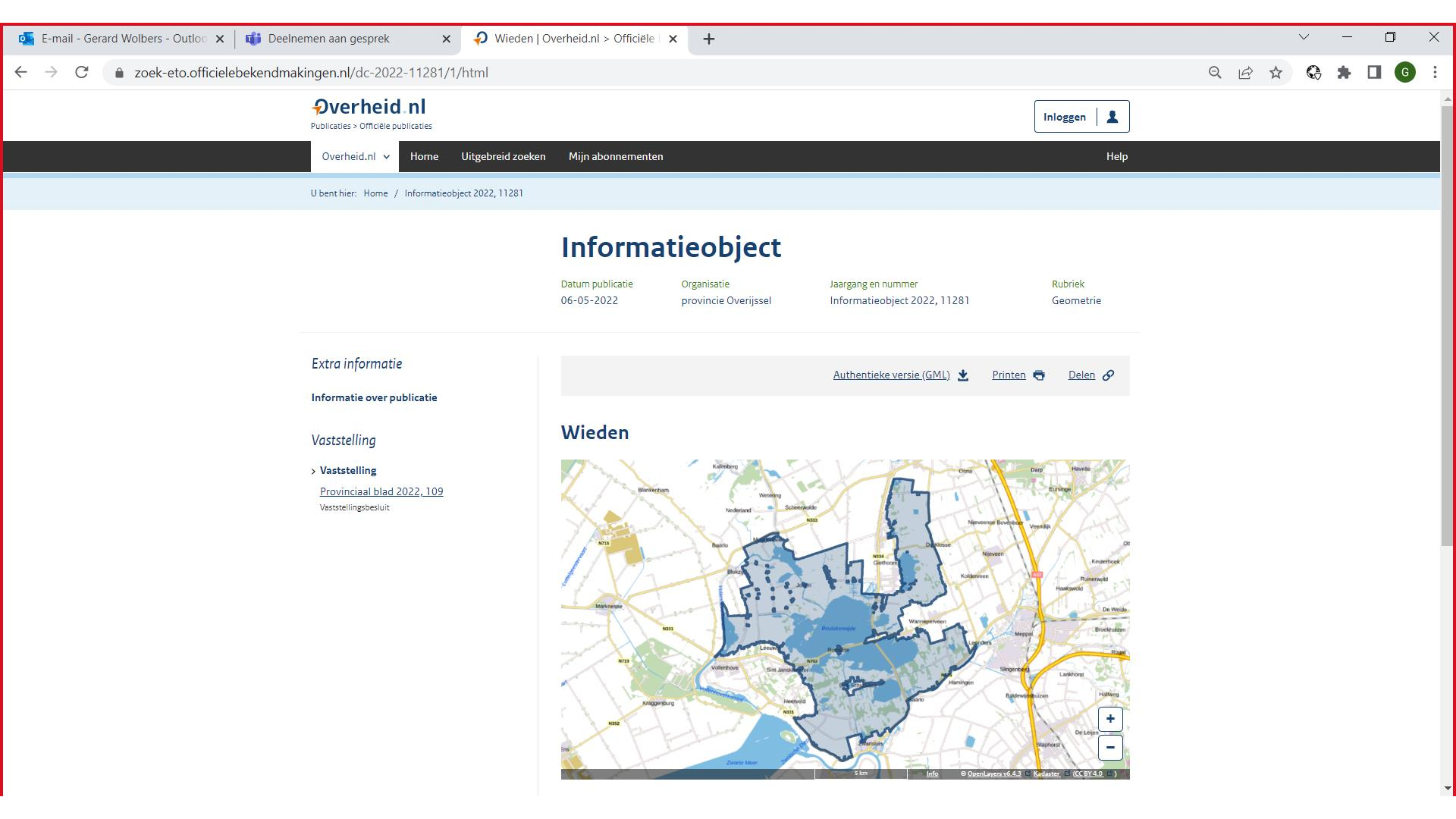
Bijlage 2 bij Natuurbeheerplan de Wieden voor praktijkproef TPOD Programma DSO

[Tekst]

Bijlage Overzicht van informatieobjecten

De Wieden	/join/id/regdata/pv23/2022/wieden/nld@2022;1
De Weerribben	/join/id/regdata/pv23/2022/weerribben/nld@2022;1
De Wieden en de Weerribben	/join/id/regdata/pv23/2022/wiedenweerribben/nld@2022;1
Grote Karekiet	/join/id/regdata/pv23/2022/vogelrichtlijn/nld@2022;1
verbinding Wieden-Vollenhovermeer, de rietzone langs het Vollenhovermeer, in de Beulakerpolder (al ingericht) en Polder Giethoorn	/join/id/regdata/pv23/2022/GroteKarekiet/nld@2022;1
beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten)	/join/id/regdata/pv23/2022/insecten/nld@2022;1
directe omgeving van de potentiële broedlocaties in waterriet	/join/id/regdata/pv23/2022/rietzones_buffer/nld@2022;1
de rietzone van het Vollenhovermeer	/join/id/regdata/pv23/2022/rietzones_vollenhofermeer/nld@2022;1
de effectafstand van 300 meter vanaf het Natura 2000-gebied Wieden	/join/id/regdata/pv23/2022/Effectzone300Wieden/nld@2022;1

1 test #

Informatieobject

Datum publicatie
06-05-2022

Organisatie
provincie Overijssel

Jaargang en nummer
Informatieobject 2022, 11281

Rubriek
Geometrie

Extra informatie

Informatie over publicatie

Vaststelling

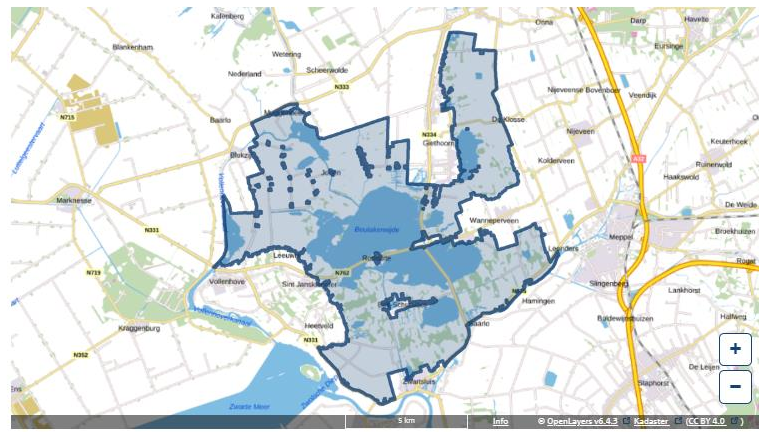
> Vaststelling

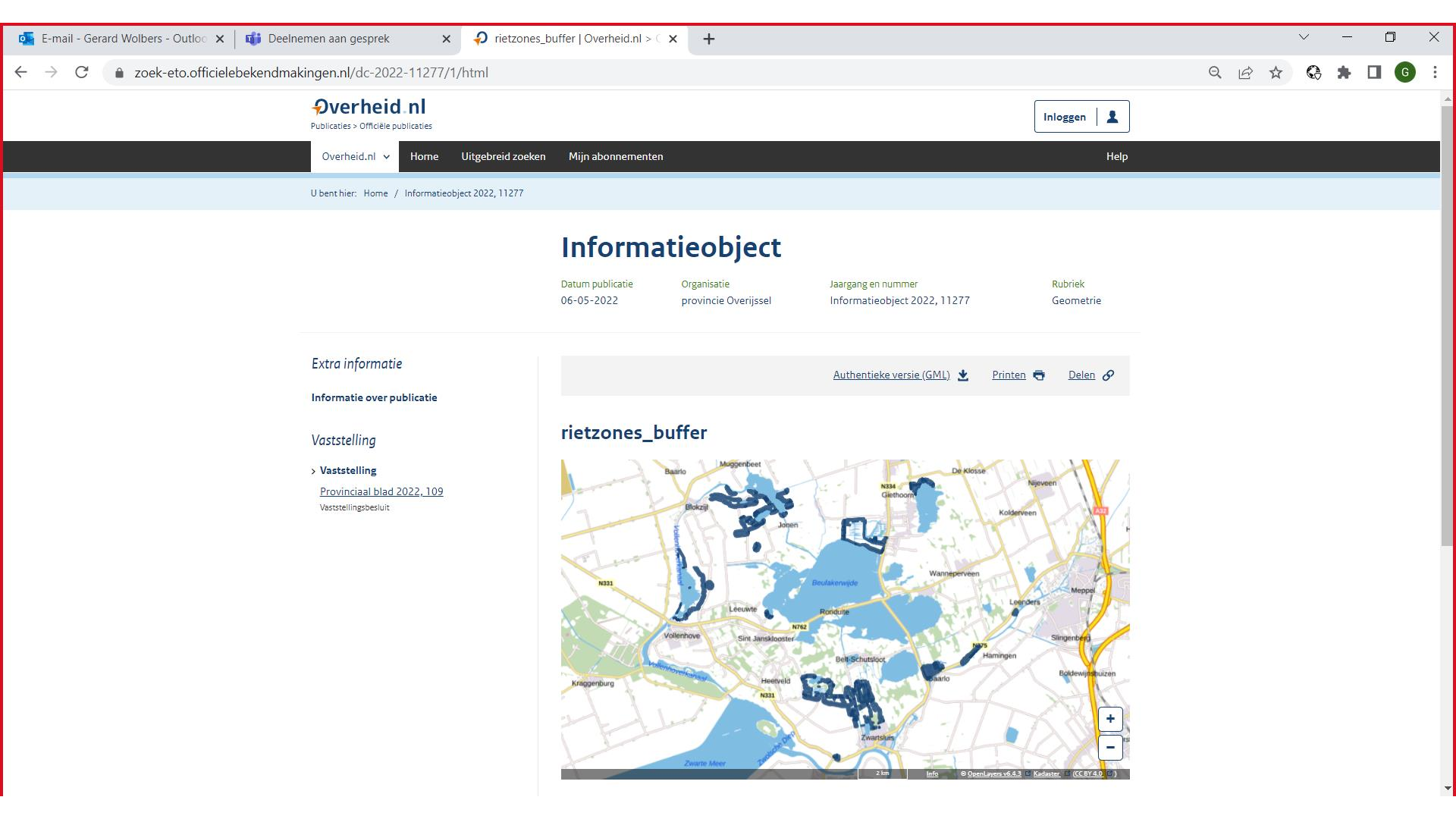
[Provinciaal blad 2022, 109](#)

Vaststellingsbesluit

[Authentieke versie \(GML\)](#) [Printen](#) [Delen](#)

Wieden

Informatieobject

Datum publicatie
06-05-2022

Organisatie
provincie Overijssel

Jaargang en nummer
Informatieobject 2022, 11277

Rubriek
Geometrie

Extra informatie

Informatie over publicatie

Vaststelling

> Vaststelling

[Provinciaal blad 2022, 109](#)

[Vaststellingsbesluit](#)

[Authentieke versie \(GML\)](#) [Printen](#) [Delen](#)

rietzones_buffer

Antwoorden op de leerdoelen (2)

Plaatjes en tabellen in een Natura 2000-beheerplan:

- *Plaatje invoegen kan. Als het een plaatje van een kaart is, gebruik dan de kaart: daarmee is veel meer mogelijk;*
- *Tabel uit huidige beheerplan komt niet mooi in DSO;*
Oplossing?: invoegen als plaatje of andere tabel maken in het DSO.

Omgaan met in het Natura 2000-beheerplan gestelde maatregelen of restricties aan activiteiten buiten het Natura 2000-gebied:

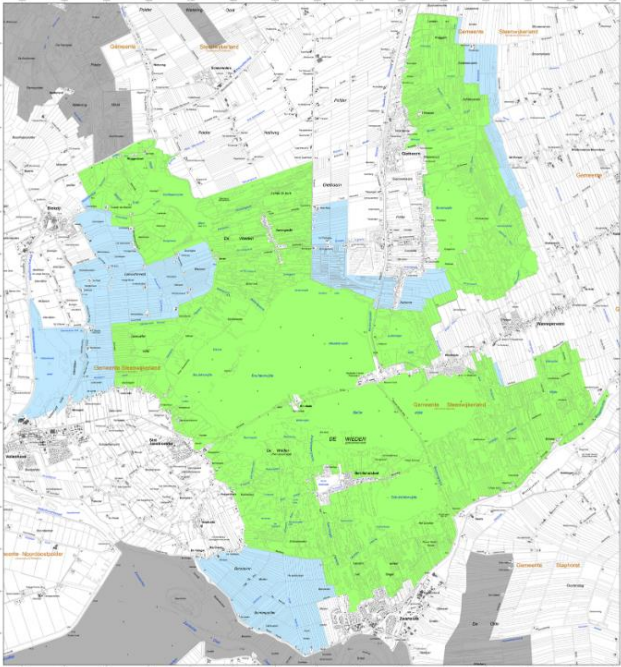
Regels die gesteld worden in het Natura 2000-beheerplan:

Maatregelen die nu op de kaart staan; hoe komen die in het DSO:

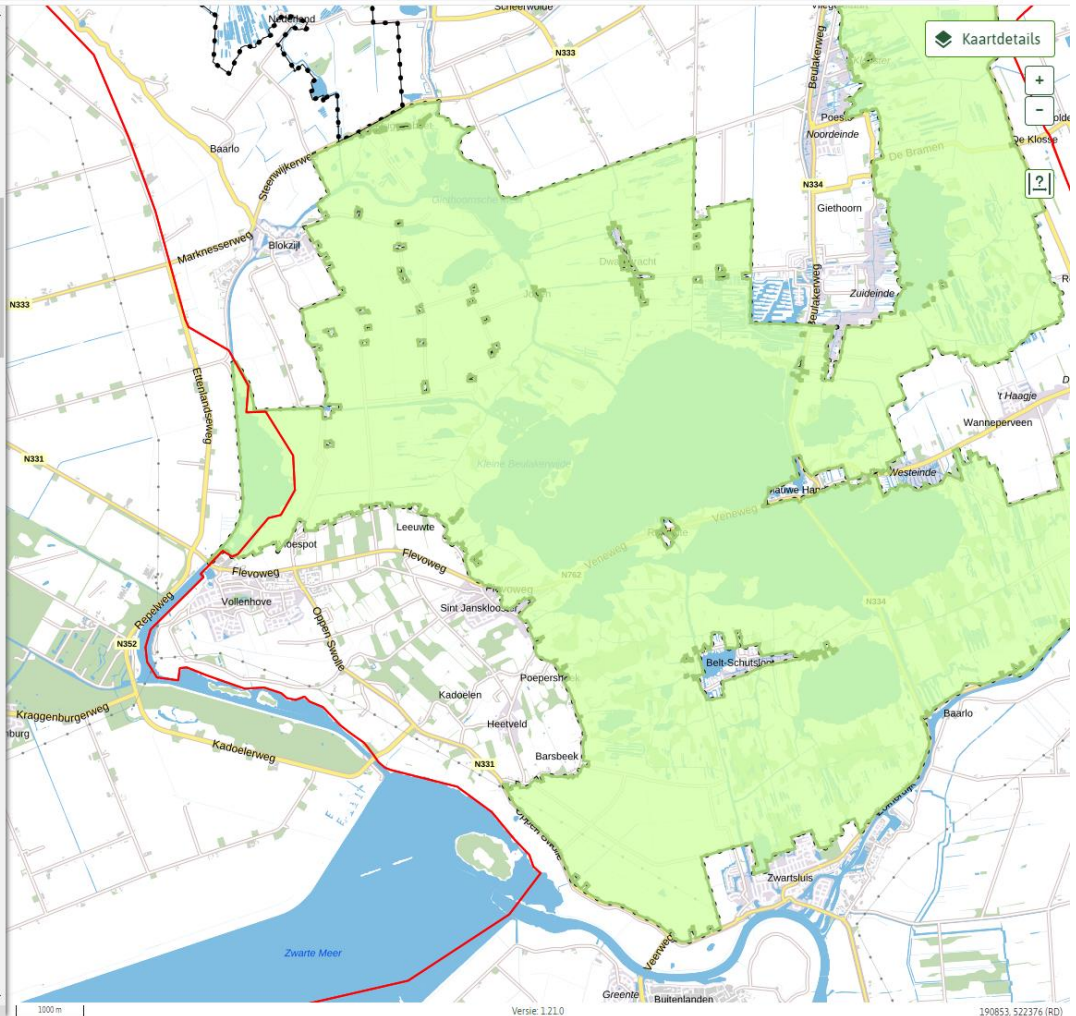
- *Maatregelen en restricties koppelen aan een (deel van) de GIS-kaart;*
- *Bij goed annoteren (= koppelen) zijn er zijn meerdere mogelijkheden om de informatie te vinden.*

Voetnoot: 2 Landelijke doelen: habitattypen die in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren en waarvoor Nederland een grote verantwoordelijkheid heeft. Dit betreft voor een belangrijk deel schrale graslanden, waarvan de oppervlakte en de kwaliteit de laatste decennia sterk zijn afgenomen¹.

Natura 2000 gebied #35
De Wieden

Figuur 1.2 Begrenzing De Wieden

✓ 2 gereserveerd.

Gereserveerd

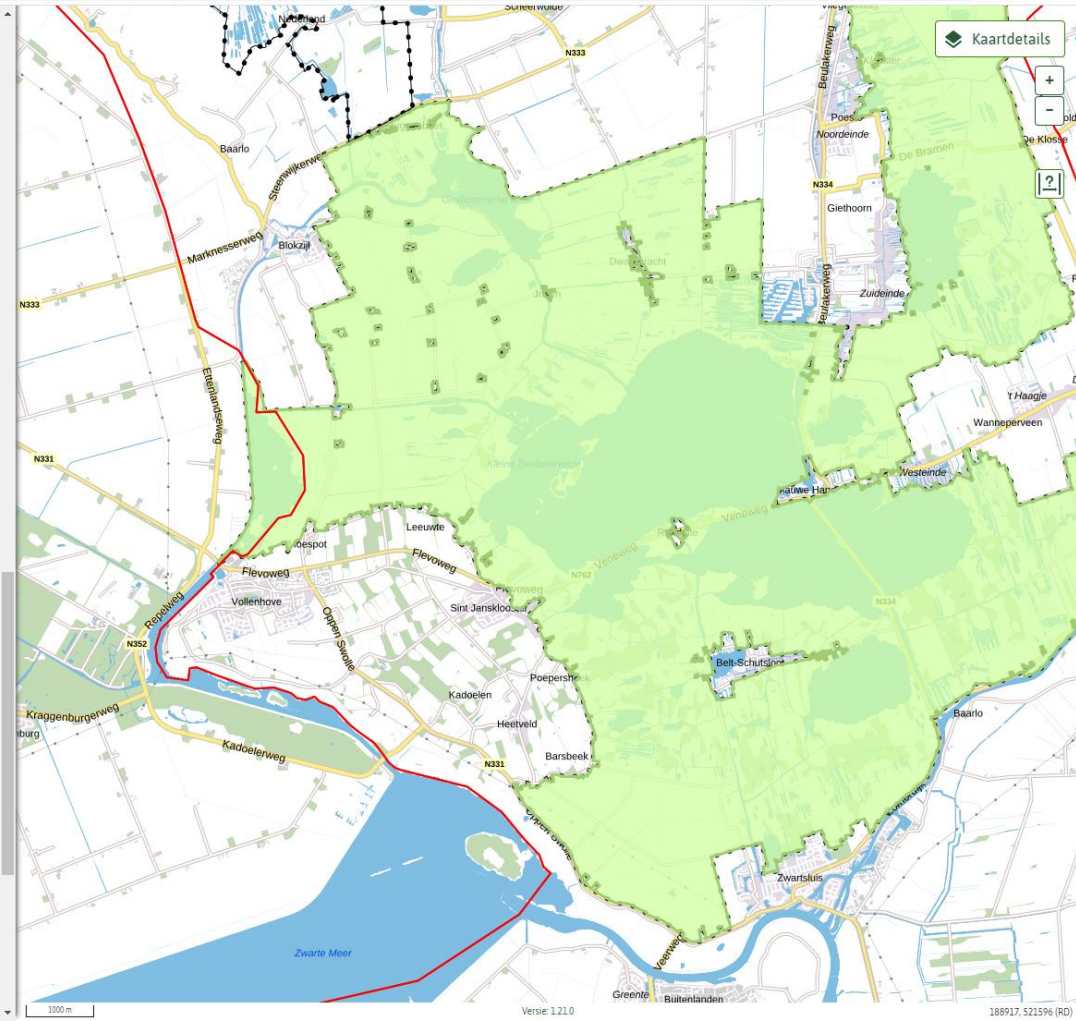
ingelaten dan afgevoerd. De P-accumulatie vindt waarschijnlijk vooral plaats in het najaar en de winter, als de P-aanvoer vanuit de omringende polders het hoogst is. 69% van de totale P-aanvoer is afkomstig uit polders, waarvan 50% afkomstig is uit slechts vijf polders, namelijk de diepe polders van Scheerwolde (Giethoorn, Wetering, Gelderingen en Halfweg) en de ondiepe polder Braammeule. Door de hoge externe P-belasting treedt er in De Wieden en Weerribben accumulatie van fosfor op. Nabij de poldergemalen en in hoofdsloten is de totaal P-concentratie in de bovenste 10 cm van de onderwaterbodems twee keer zo hoog als in de meer geïsoleerde delen van de boezem (Cusell et al. 2013).

	Kadoelermeer		Vollenhovermeer	
	jan-dec	mei-aug	jan-dec	mei-aug
P-tot	0,12	0,11	0,10	0,07
N-tot	3,1	2,3	2,2	1,6
SO4	38	47	29	39

	Kadoelermeer		Vollenhovermeer	
	jan-dec	mei-aug	jan-dec	mei-aug
P-tot	0,12	0,11	0,10	0,07
N-tot	3,1	2,3	2,2	1,6
SO4	38	47	29	39

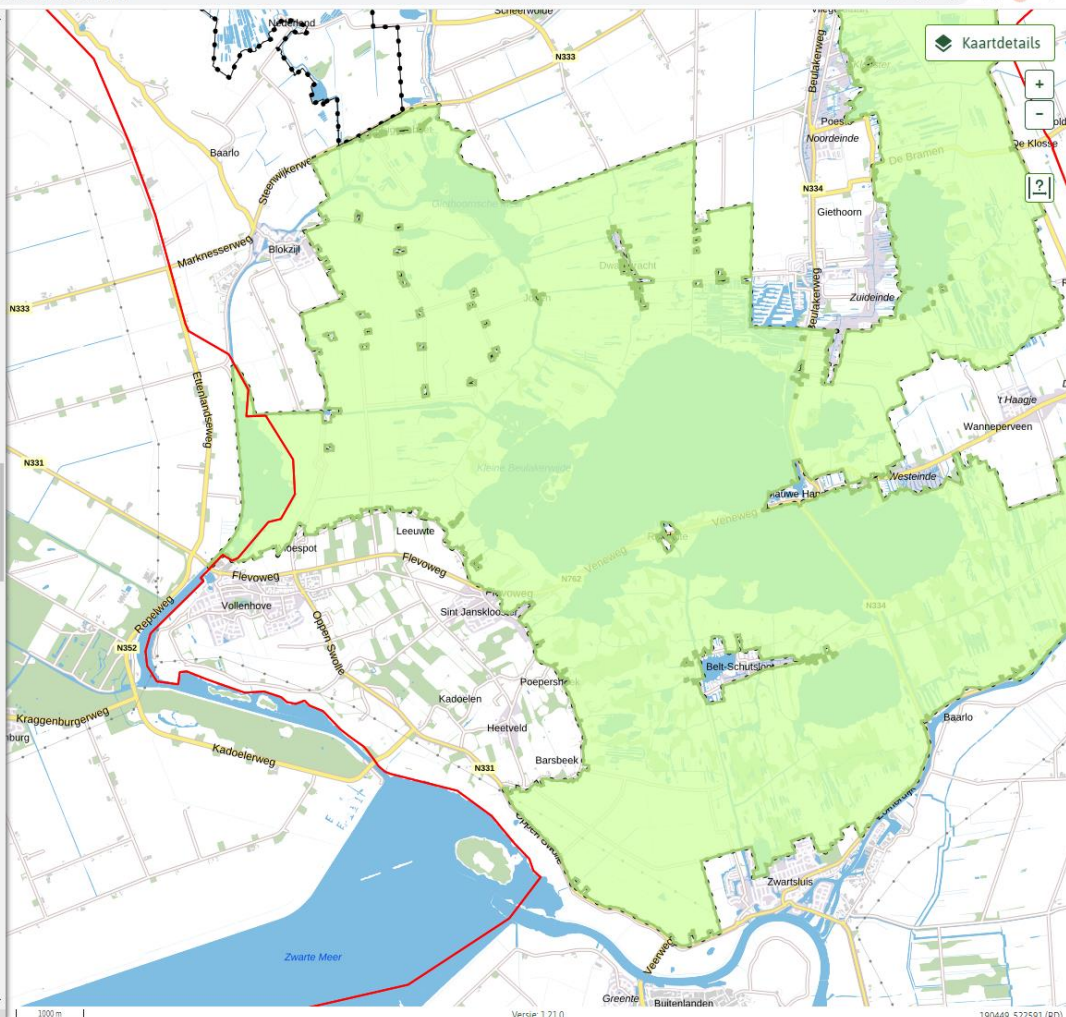
✓ 4 Bestaande activiteiten

In dit hoofdstuk wordt het effect van bestaande activiteiten in en rondom de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden beschreven en beoordeeld. Na een algemene inleiding volgt een toelichting op de in de Natuurbeschermingswet gehanteerde definitie van 'bestaand gebruik' mede in relatie tot vergunningplicht. Achtereenvolgens beschrijven en beoordelen we de mogelijke effecten van bestaande activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen. Met deze informatie wordt duidelijk

gebieden De Wieden en de Weerribben, de kwaliteit en het areaal van de habitattypen en de ontwikkeling daarvan in de afgelopen jaren (de beschrijving is te vinden in paragraaf 2.3). Voor de habitat- en vogelsoorten zijn de populatieomvang/verspreiding (indien bekend) en de trendmatige ontwikkeling opgenomen in resp. tabel 3.1b en 3.1c.

Broedvogels	Doelstelling	Populatieomvang	Huidige kwaliteit			
-			kwaliteit			
De Wieden			leef-gebied			
	Omvang	Kwaliteit	Aantal	Aantal		
	Leef-gebied	leef-gebied	broedpaar/territoria	broedpaar/territoria*		
A017	Aalscholver	=	=	1000	693-1178	Gm
A021	Roerdomp	=	=	30	16-27	Mg
A029	Purperreiger	=	=	65	41-120	Gm
A081	Bruine kiekendief	=	=	19	15-19	Gm
A119	Porseleinhoen	=	=	19	10-35	M
A122	Kwartelkoning	>	>	13	Variabel (0-9)	M
A153	Watersnip	=	=	150	260-300	Gm

✓ 1 Inleiding

> 1.1 De aanwijzing van een Natura 2000-gebied

✓ 2 gereserveerd.

Gereserveerd

✓ 3 Instandhoudingsdoelstellingen

In dit hoofdstuk worden de kernopgaven, instandhoudingsdoelstellingen en knelpunten van De Wieden en van de Weerribben beschreven.

> 3.1 Kernopgaven

Annotaties

Locaties

De Wieden

Hoofdpijnen

✓ Bestrijding

Muskusrattenbestrijding

✓ Hydrologie

Hydrologie

✓ Kernopgave

Compleetheid in ruimte en tijd

Evenwichtig systeem

Overjarig riet

Plas-dras situaties

Rui- en rustplaatsen

Vochtige graslanden

Kaarten

Geen kaarten gevonden op deze locatie.

Gebiedsaanwijzingen

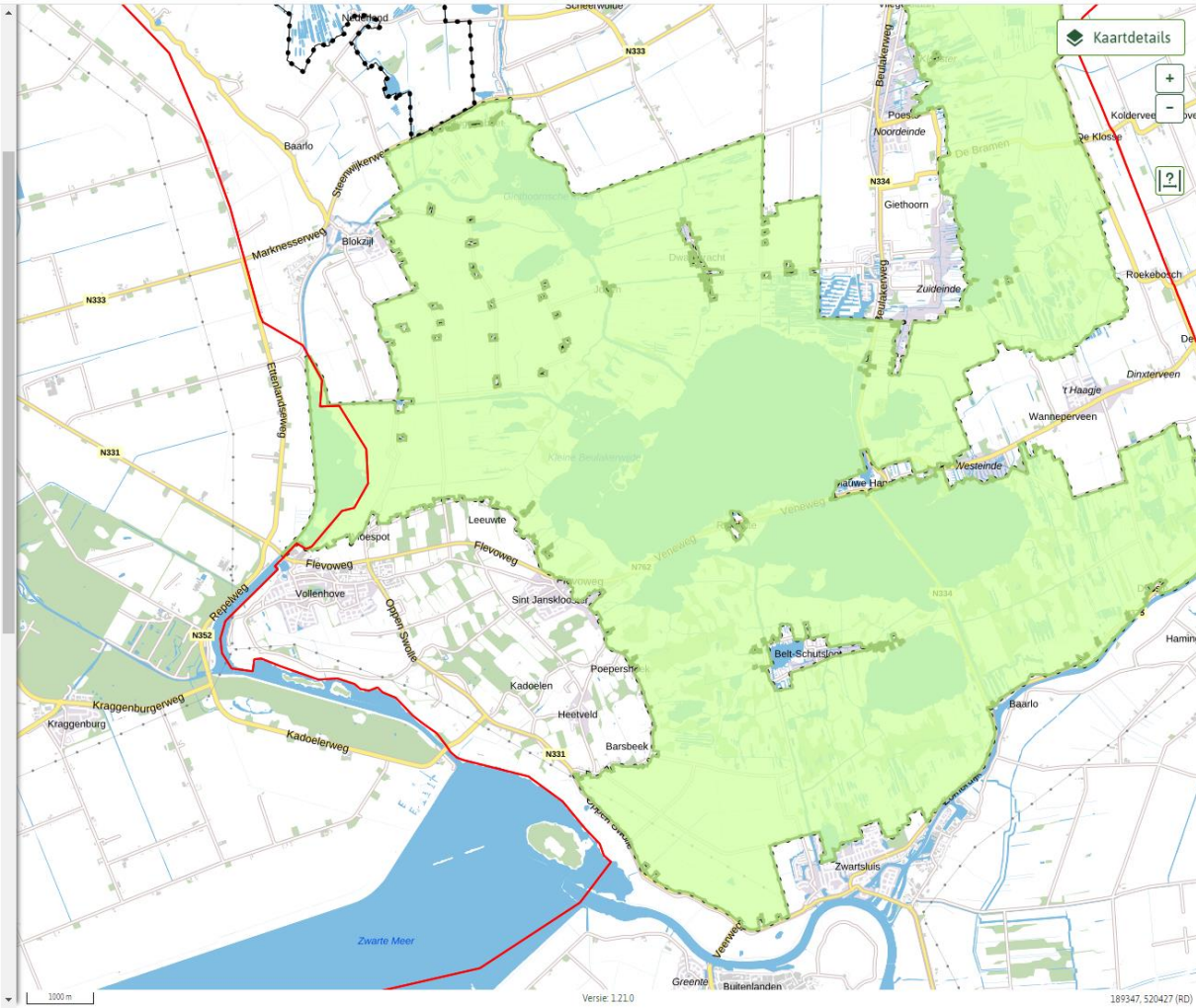
natuurgebieden

De Wieden (natura 2000-gebied)

> 3.2 Instandhoudingsdoelstellingen

> 3.3 Knelpunten

Plaknotities

Uw keuzes

Perceel Vollenhove (VLH00) K 26

Regels x Geldend x

Gebieden met regels

3 items geselecteerd

[Bekijk selectie](#)

Gebiedsaanwijzingen ⓘ

defensiegebieden

- Gebieden waar windturbines het radarbeeld kunnen verstoren (verstoringsgebied militaire zend- en ontvangstinstallatie)

natuurgebieden

- Grote Karekiet (maatregelengebied)
- Leefgebied Grote Karekiet (maatregelengebied)
- omgeving rietzones (maatregelengebied)
- Natura 2000 gebied De Wieden (natura 2000-gebied)
- De Wieden (natura 2000-gebied)
- Wieden en Weerribben (natura 2000-gebied)
- Vogelrichtlijngebied De Wieden (vogelrichtlijngebied)

ruimtelijkgebruikgebieden

- Niet Natuurnetwerk Nederland (overig)

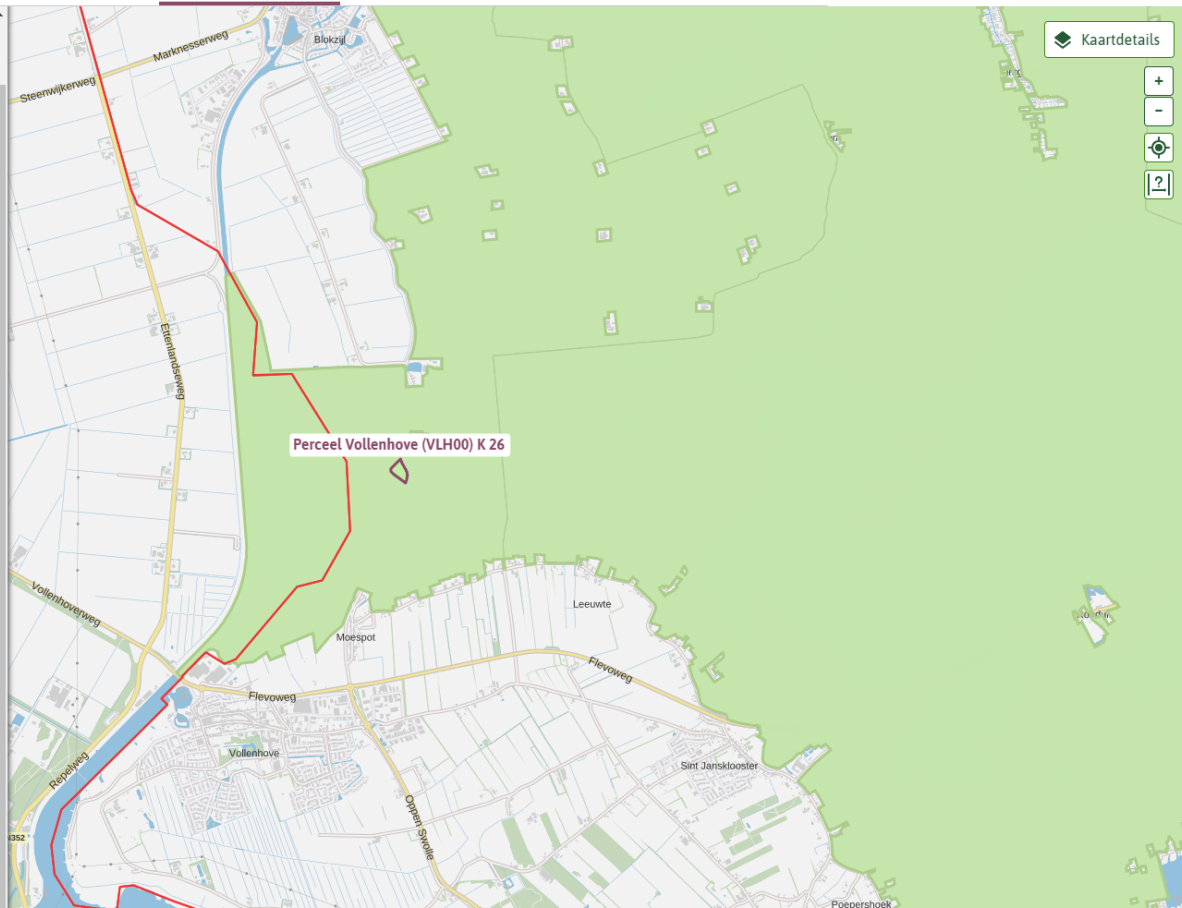
Omgevingsnormen ⓘ

Geen omgevingsnormen gevonden op deze locatie.

Omgevingswaarden ⓘ

Geen omgevingswaarden gevonden op deze locatie.

 Op deze locatie gelden nog bestemmingsplannen. Bekijk documenten met regels om te zien of daar nog regels in staan die voor u belangrijk zijn.

Ervaringen en Tips (1)

Het DSO geeft nieuwe mogelijkheden

- *Er kunnen kaartlagen over elkaar heen gelegd worden.*
- *Voorbeeld 1:*
De kaart van het Natura 2000-gebied, de VR-kaart en de HR-kaart kunnen met een afzonderlijke arcering getoond worden.
- *Voorbeeld 2:*
Leefgebied van de grote karekiet en het maatregelengebied voor de grote karekiet kunnen zo ook aparte getoond worden, samen met andere leefgebieden en maatregelengebieden voor andere soorten (allen met een specifieke arcering).
- *Tip : Afspraken maken over landelijk uniforme arcering.*

Ervaringen en Tips (2)

Het DSO betekent denken vanuit de GIS-kaart

- *We moeten leren anders te denken. Kost tijd!;*
- *Goed annoteren is heel belangrijk. Dit leren kost tijd!;*
- *We moeten afspraken maken over het efficiënt en goed invoeren van de informatie in het DSO: toekennen van rollen en taken.*

- *Tip 1: Handleiding en/of cursus voor het invoeren in het DSO;*
- *Tip 2: Landelijke uniformiteit in lay-out van de beheerplannen en annotatie maakt het makkelijker om de informatie te bekijken.*
- *Tip 3: Handig verwijzen naar andere documenten zoals een aanwijzingsbesluit.*

PROVINCIE
FLEVOLAND

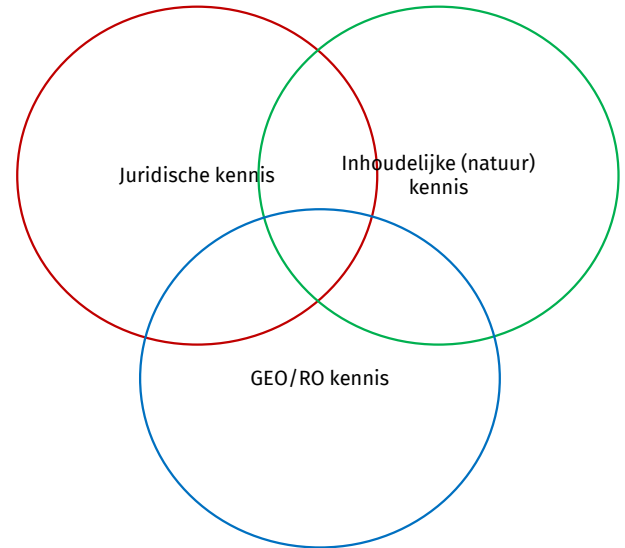
Lessons learned:

Programma Natura2000
beheerplan

13-05-2022

Benodigde kennis

- Meerdere disciplines zijn nodig
- Zowel juridische kennis, digi/geo kennis en inhoudelijk (natura2000 beheerplan)
- Er is veel mogelijk, maar je moet het wel weten te vinden
- Maak gebruik van kaarten, hoofdlijnen en thema's om de gebruiker meerdere zoekingen te geven
- Maak gebruik van de toelichting om meer context/achtergrond informatie aan te bieden

Regels Natura 2000

- Verschil tussen Omgevingswet en Wet Natuurbescherming (bevoegd gezag)

Regels Natura 2000

- Verschil tussen Omgevingswet en Wet Natuurbescherming (bevoegd gezag)

Maatregelen Natura 2000 beheerplan

- Maatregelen koppelen aan kaarten, maar uitwerking vaak pas na vaststelling.
- Maatregelen ook buiten Natura 2000- begrenzing
- Hoe houden we het overzichtelijk?

✓ 6.1 reservering

- 6.1.1 Maatregelen op gebiedsniveau voor broedvogels
- 6.1.2 Maatregelen voor broedvogels

Annotations

Locaties

Grote Karekiet

beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten)

de rietzone van het Vollenhovemeer

directe omgeving van de potentiële broedlocaties in waterriet

verbinding Wieden-Vollenhovemeer, de rietzone langs het Vollenhovemeer, in de Beulakerpolder (al ingericht) en Polder Giethoorn

Hoofdlijnen

Kaarten

▼ Natura2000 maatregelengebieden

Effectzone 300 m De Wieden

Omgeving rietzones

Leefgebied Grote Karekiet

Vogelrichtlijn Grote Karekiet

Gebiedsaanwijzingen

natuurgebieden

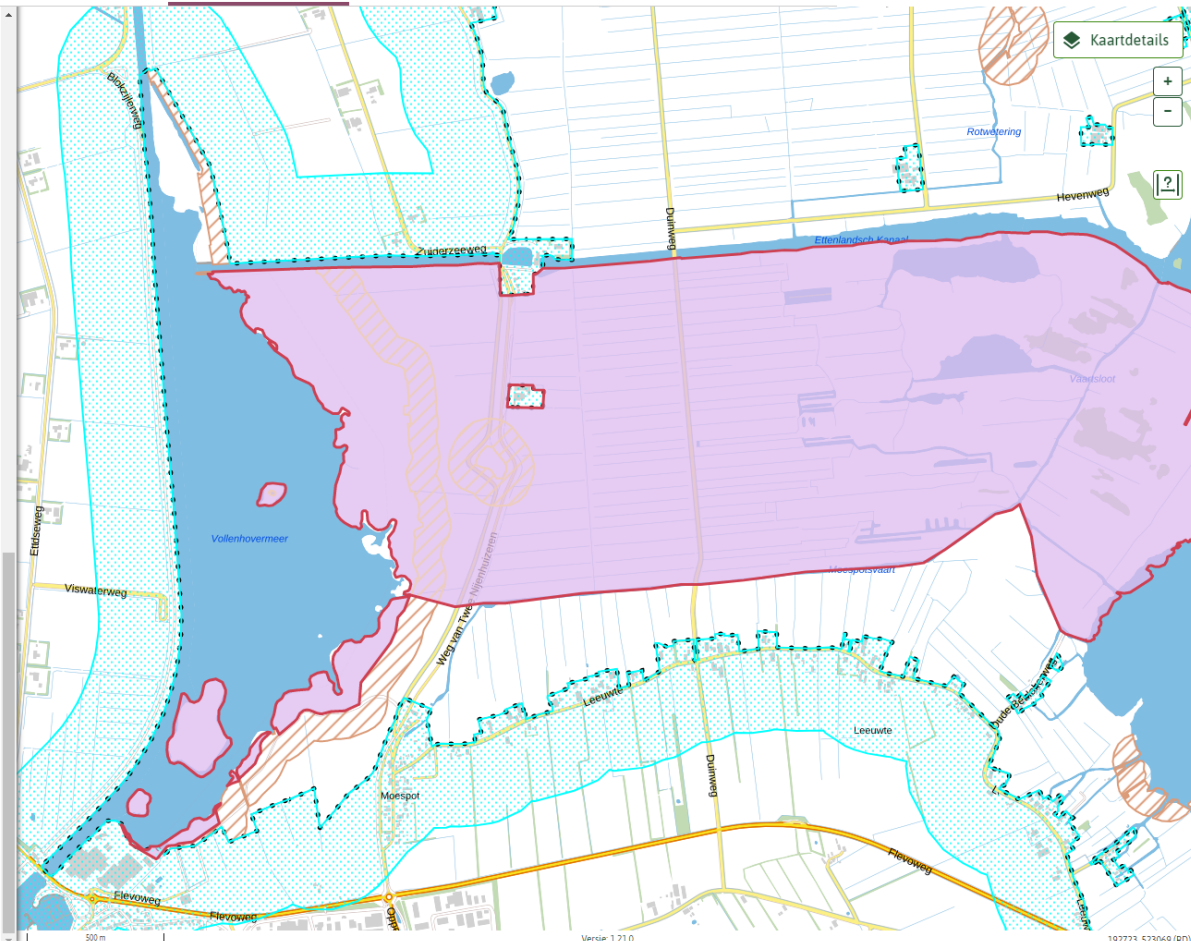
beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten) (habitatrictlijngebied)

Grote Karekiet (maatregelengebied)

Rietzones Vollenhovemeer (maatregelengebied)

omgeving rietzones (maatregelengebied)

Leefgebied Grote Karekiet (maatregelengebied)

✓ 6.1 reservering

➤ 6.1.1 Maatregelen op gebiedsniveau voor broedvogels

➤ 6.1.2 Maatregelen voor broedvogels

Annotaties

Locaties

Grote Karekiet

beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten)

de rietzone van het Vollenhovemeer

directe omgeving van de potentiële broedlocaties in waterriet

verbinding Wieden-Vollenhovemeer, de rietzone langs het Vollenhovemeer, in de Beulakerpolder (al ingericht) en Polder Giethoorn

Hoofdlijnen

Kaarten

✓ **Natura2000 maatregelengebieden**

Effectzone 300 m De Wieden

Omgeving rietzones

Leefgebied Grote Karekiet

Vogelrichtlijn Grote Karekiet

Gebiedsaanwijzingen

natuurgebieden

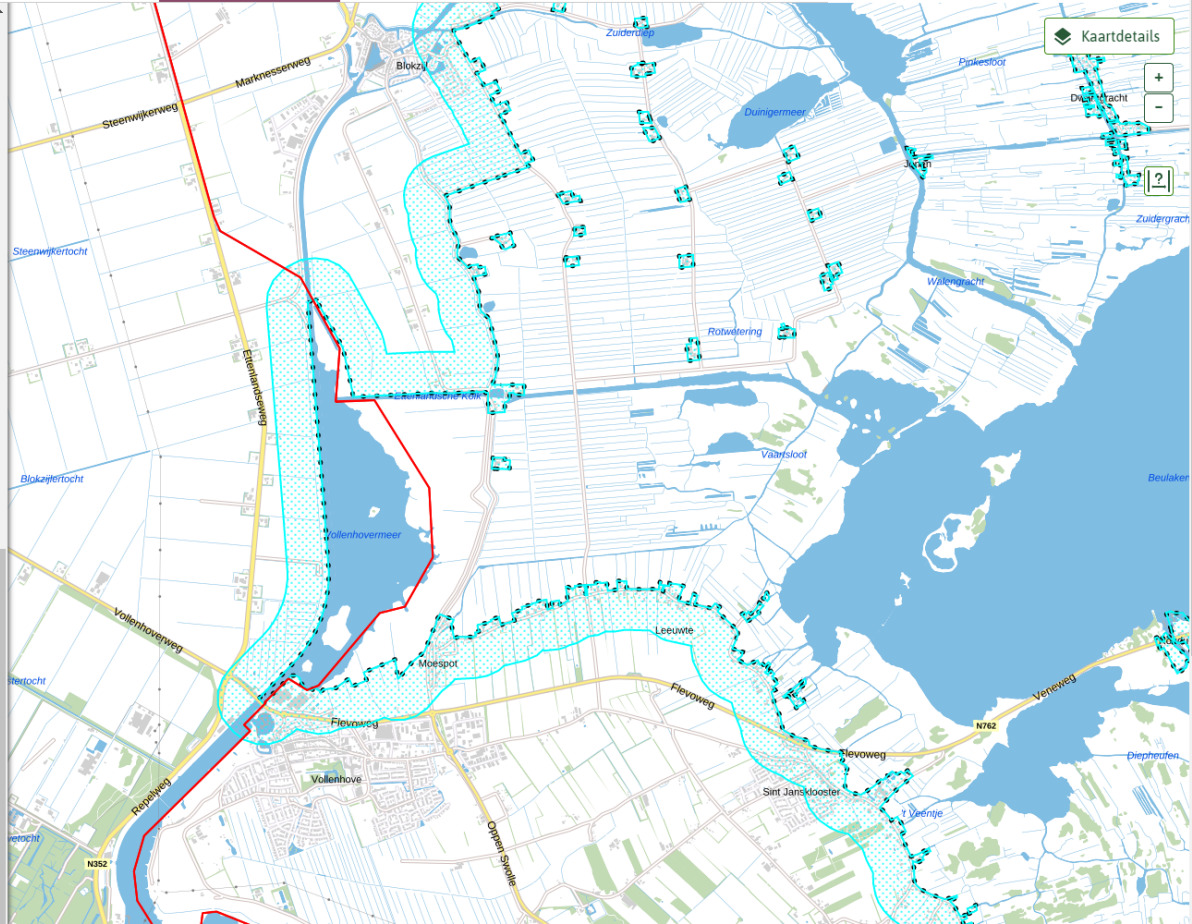
beschikbaarheid van voldoende kruidenrijke, lage vegetaties en plaatselijk wilgenstruwelen (insecten) (habitatrichtlijngebied)

Grote Karekiet (maatregelengebied)

Rietzones Vollenhovemeer (maatregelengebied)

omgeving rietzones (maatregelengebied)

Leefgebied Grote Karekiet (maatregelengebied)

Besluitvorming

- Met de Tpod wordt geen rekening gehouden met inspraak.
- Het is als meerdere provincies niet mogelijk om een gezamenlijk plan te hebben.

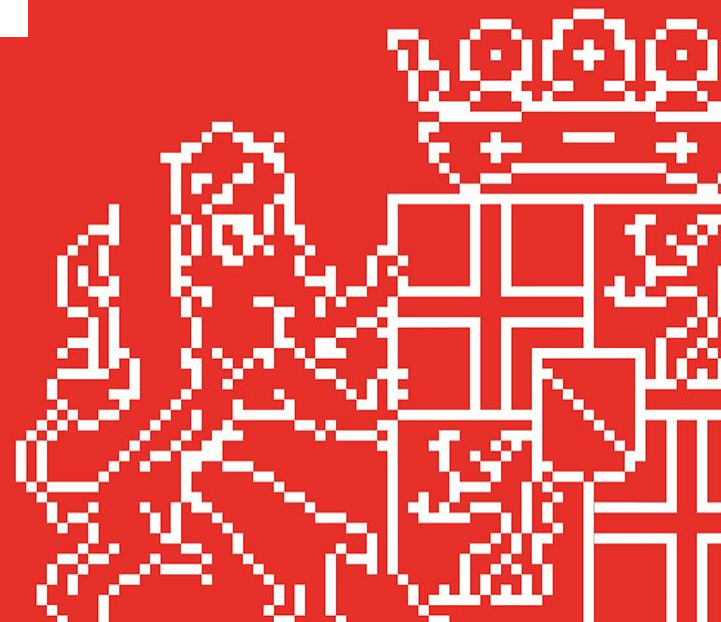
Overig

- Afspraken nodig over invoer (maar onduidelijk hoe ver je moet gaan in die afspraken)
- Om effectief te werken is het zinvol om meteen in TPOD te werken. De benodigde overleggen en de besluitvorming laten dit echter niet toe.

PROVINCIE UTRECHT

LESSONS LEARNED PRAKTIJKPROEF N2000 BEHEERPLANNEN

Eindproduct:

- de 6 kernopgaven goed in beeld brengen en zeker de ‘sense of urgency’
- Voor achtergrondinfo en tabellen (van bijv. instandhoudingsdoelen) meer verwijzen naar: <https://www.natura2000.nl/>

Proces: prettig om dit in stappen uit te proberen, vakkundige begeleiding

Conclusie:

- N2000 beheerplannen bevatten veel tekst ten opzichte van actie, veel teksten lijken herhaald te worden: hier is efficiëntie te behalen

Eyeopeners: door het DSO en slim linken naar andere websites kun je een mooi compact N2000 beheerplan maken. Dit is te realiseren door gebruik te maken van een volledig nieuwe opzet.

Voor elk plan lijkt een redelijk uniform format te zijn.

Tips

- Start met volledig leeg beheerplan
- Denk vanuit het gebied: welke instandhoudingsmaatregelen worden op welke exacte locatie genomen (bijv. uitbreiding broedgebied Kiekendief), op welke locatie zijn de bestaande activiteiten van invloed
- Betrek meteen GIS medewerkers voor benodigde analyses: bijv. een zoekgebied maken als buffer of de locatie vastleggen voor een uitbreiding van broedgebied
- Neem ruim de tijd om het schrijven eigen te maken
- Maak in IPO verband en samenwerking met DSO expertise een standaardopzet voor inhoudsopgave en bedenk annotaties om dwarsverbanden te leggen tussen de verschillende beheerplannen (bijv. overal dezelfde hoofdlijnen)
- Doen => leren => kunnen